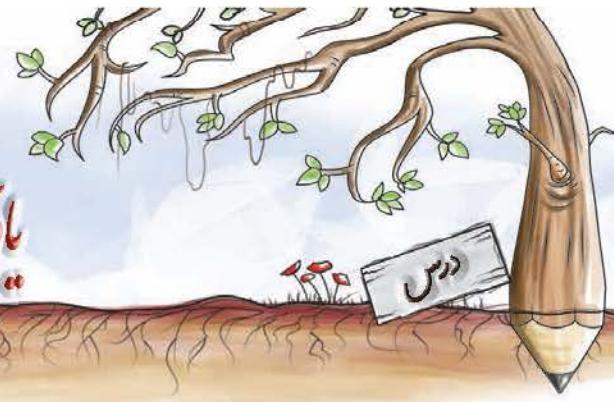

بادآوری

دوست عزیزم! چقدر از بخوانیم و بنویسیم سال گذشته یادته؟

۱- نهاد در مصراع اول بیت زیر کدام است؟

رشته‌ای برگردم افکنده دوست

می مرد آن جا که خاطر خواه ادست

۴) دوست

۳) افکنده

۲) گردنم

۱) رشته‌ای

۲- بیت زیر، به چه مفهومی اشاره دارد؟

مرغ زیر ک کمی رسید از دام با هم زیر کی به دام افتاد

۱) با وجود هوشیاری، باز هم امکان خطر و به دام افتادن وجود دارد.

۲) به زیر کی و هوشیاری خود نباید مغدور شد.

۳) در همه احوال باید حواس خود را جمع کنیم و هوشیاری خود را از دست ندهیم.

۴) هر سه گزینه صحیح است.

۳- کدام گروه با بقیه متفاوت است؟

۲) مشهد، شاهد، شهید

۱) معرفت، عرفان، عارف

۴) علم، دانش، آگاهی

۳) مکتب، کاتب، کتب

۴- در کدام گزینه تشبیه به کار نرفته است؟

۱) شهدا خورشیدند.

۲) شهید مثل یک نمره بیست می‌ماند.

۳) شهدا انسان‌های بسیار خوبی هستند.

۴) شهید داستانی است پر از حادثه و زیبایی.

۵- «سیاست‌نامه» نوشته کیست؟

۱) خواجه نصیرالدین طوسی

۳) عنصرالمعالی

۲) خواجه نظام‌الملک

۴) سعدی

۶- در کدام گزینه «شخصیت‌بخشی» دیده نمی‌شود؟

۱) غنچه با دل گرفته گفت.

۳) گل یکی دو پیرهن بیشتر غنچه پاره کرده است.

۲) گل به خنده گفت.

۷- کدام واژه با توجه به معنای آن، غلط املایی دارد؟

- (۱) مذلت: خواری
 (۲) سپاس‌گزار: شکر‌گزار
 (۳) سیف: تابستان
 (۴) تفته: گداخته

۸- به شعری که هر بیت‌ش قافیه‌ای جداگانه داشته باشد، چه می‌گویند؟

- (۱) مثنوی
 (۲) غزل
 (۳) قصیده
 (۴) دوبیتی

۹- بیت زیر، چند جمله دارد؟

شیخ خنبدید دل‌گفتش ای سلیمان	اکن در خست علم باشد ای علیم
(۱) دو جمله	(۲) سه جمله
(۳) چهار جمله	(۴) پنج جمله

۱۰- در کدام بیت، «منادا» وجود ندارد؟

- که رحمت بر آن تربیت پاک باد
 یکسر از کوی خرابات بَرَّندت به بهشت
 غم دل به دوست گفتن، چه خوش است شهریارا
 مرده آن است که نامش به نکویی نبرند
- (۱) چه خوش گفت فردوسی پاکزاد
 (۲) حافظا روز ازل مگر به کف آری جامی
 (۳) ز نوای مرغ یاحق بشنو که در دل شب
 (۴) سعدیا مرد نکونام نمیرد هرگز

زنگ آفرینش

نکته‌های دستوری

- ۱) جمله، کلمه مجموعه‌ای از کلمه‌های است که پیامی را از گوینده به شنوونده یا از نویسنده به خواننده می‌رسانند.
هر عبارتی که « فعل » ندارد، ناقص است؛ معنای جمله با فعل کامل می‌شود.
۲) کلمه‌هایی که از نظر تلفظ یکسان هستند، ولی شکل املایی و معنای آن‌ها با هم متفاوت است، کلمات « هم آوا » نام دارند.

اثاث - اساس	سیف - صیف	حیاط - حیات	خوار - خار
پایه، بنیاد	تابستان	زندگی	تیغ
وسایل منزل	شمیر	محوطه باز خانه	حیر

در هنگام نوشن املا از به کار بردن واژه‌های هم آوا به جای یکدیگر باید پرهیز کرد.

نکته‌های نگارشی

- نقشه آغاز نوشتن، فکر کردن است.
هر نوشته، پیش از خودنمایی بر پنهان کاغذ، در ذهن نویسنده، طبقه‌بندی و نوشته می‌شود. هر قدر فرآیند نگارش و طبقه‌بندی ذهنی،
کامل‌تر باشد، نوشته ما نمود بهتری خواهد داشت.
نتیجه طبقه‌بندی ذهنی، که گام اول در تهیه نقشه سفر نوشتن است، نگارش متن‌های دقیق و منسجم است که خواننده را سردرگم
نخواهد کرد.

سوالات پیهارگزنه‌ای

۱- گدام یک از گزینه‌های زیر، یک جمله کامل است؟

(۱) روزی از روزهای اوّل سال

(۲) با نسیم بهار و بلبل باغ

(۳) بچه‌ها در کلاس جنگل سبز

(۴) کاش با باد رهسپار شوم

۲- کدام گزینه می‌تواند جزو واژه‌های « هم آوا » باشد؟

(۱) بهار

(۲) سفر

(۳) طناب

(۴) کلاس

۳- در کدام عبارت، « شخصیت‌بخشی » به کار رفته است؟

(۱) زنگ تفریح را که زنجره زد

(۲) هر یک از بچه‌ها به سوبی رفت

(۳) باز هم در کلاس غوغاشد

(۴) و معلم دوباره تنها شد

- ۴- عبارت «هیچ کس او را نمی‌شناسد؛ او در این جا است.» با کدام گزینه کامل می‌شود؟
- (۱) هیچ کدام (۲) آشنا (۳) قریب (۴) غریب

- ۵- معنای کدام گزینه صحیح نیست؟
- (۱) درازدستی؛ دست بلند داشتن (۲) زنجره؛ سیرسیرگ (۳) زائر؛ زیارت‌کننده (۴) متعبد؛ عبادت‌کننده

۱- معنی هر یک از کلمات هم‌آوای زیر را بنویسید و با هر کدام یک جمله ادبی بسازید.

تواب	
صواب	
خوار	
خار	
خان	
خوان	
سفر	
صفر	

۲- با توجه به ایات زیر، به سوالات پاسخ دهید.

- ای نام تو بترین سرآغاز
بی نام تو نام کی کنم بازه
- ای **کارگاهی** هرجه هستند
نام تو، کلید هرجه بستند
- ای هست کن اساس هستی
کوتاه زدّت **درازدستی**

الف) بیت نخستین، از چند جمله تشکیل شده است؟

ب) واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.

ج) این شعر سروده کدام شاعر بزرگ است؟

د) آیا از این شاعر، مجموعه شعرهایی را می‌شناسید؟

۳- هر واژه را به معنای مناسبش وصل کنید.

فروغ

غوغای

عنایت

مصحف

گلستان

مناره

کتاب آسمانی

همراه

روشنایی

لطف

۴- برای هر واژه، جمله‌ای بنویسید که در آن از «شخصیت‌بخشی» استفاده شده باشد.

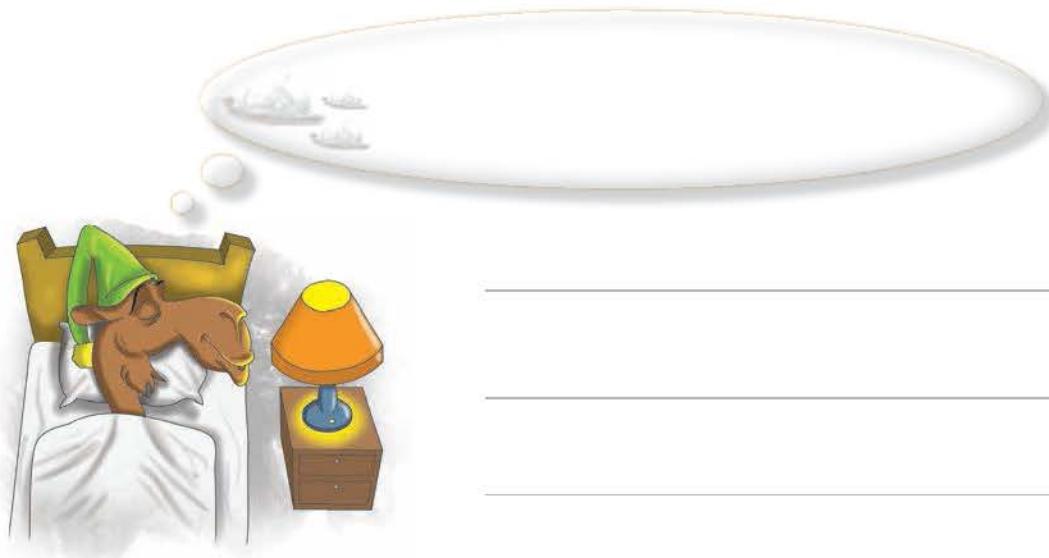
باران

پنجره

کتاب

قلم

۵- فرب المثل «شتر در خواب بیند پنبدانه» یعنی چه؟ آن را در سه سطر بازنویسی کنید.

۶- جاهای خالی را با کلمه‌های صحیح پر کنید.

الف) از جوانمردی تو و خواهم شد.

(۱) سپاس‌گزار - دعواگو | (۲) سپاس‌گزار - دعواگو | (۳) سپاس‌گزار - دعواگو

ب) شما نیستم، به ام برطرف شد.

(۱) رازی - زحمت - خستگی | (۲) راضی - زحمت - خستگی | (۳) راضی - ذحمت - خسته‌گی

ج) این نخستین طولانی او بود.

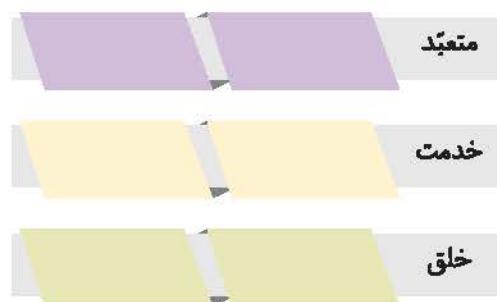
(۱) صفر | (۲) سفر | (۳) ثغر

۷- غلطهای املایی حکایت زیر را بیابید و بنویسید؛ سپس به سوالات پاسخ دهید.

«یاد دارم که در ایام تفویلت، متعبد و شب خیز بودم، شبی در خدمت پدر، رهمنه‌الله علیه، نشسته بودم و همه شب، دیده بر هم نبسته و مسحوف عزیز، بر کنار گرفته و تایفه‌ای گرد ماخته، پدر را گفت: از اینان، یکی سر بر نمی‌دارد که دوگانه‌ای بگذارد... گفت: جان پدر را تو نیز اگر بخختی، به از آن که در پوستین خلق، افتنی.»

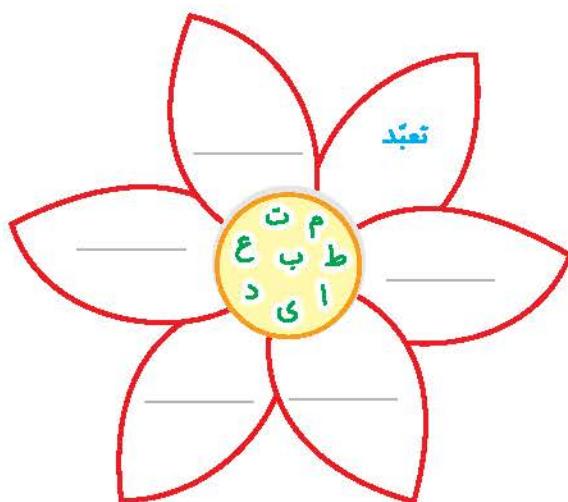
الف) عبارت پایانی حکایت «در پوستین خلق، افتنی» به چه معناست؟

ب) برای هر یک از واژه‌های زیر که در متن بالا هستند، دو هم خانواده بنویسید.

ج) مفهوم حکایت را در یک سطر بیان کنید.

۸- با حروف درهم ریخته زیر، پنج واژه که ارزش اهلیی دارند، بنویسید.

نگارش هن

باز موضوع تازه‌ای داریم / «آرزوی شما در آینده»؛

The page features a large rectangular area for writing, with wavy lines at the top and bottom edges.

میں اگر بدلائیم

قیصر امین پور (۱۳۸۶ - ۱۳۳۸ ه. ش) استاد دانشگاه و شاعر معاصر در گتوند خوزستان متولد شد. دیپلم خود را در شهر دزفول گرفت و ابتدا در رشته پزشکی و جامعه‌شناسی پذیرفته شد، ولی هر دورا رها کرد و به ادبیات روی آورد و در این رشته به درجهٔ دکترا نایل شد. وی از شاعران موفق پس از انقلاب اسلامی به شمار می‌آید. از آثار او می‌توان «در کوچه آفتاد»، «تنفس صبح»، «مثل چشم، مثل رود»، «به قول پرستو» و «آینه‌های ناگهان» را نام برد. درینا که این استاد و شاعر خوش‌نام، به ناگهان و زود چشم از جهان فروبست.

حرف‌های ما هنوز ناتمام،
تا نگاه می‌کنی، وقت رفتن است
باز هم همان حکایت هیشگی
پیش از آن که باخبر شوی،
لحظه عزیمت تو ناگزیر می‌شود؛
آی ... ای درین و حسرت هیشگی
ناگهان
چقدر زود
دیر می‌شودا ...

به تنهای سوگند،
وبه آغز کلام،
وبه پرواز لیوت از زدن،
وازدای در قمر است ...

سهراب
سپهری

زائر: دیدار کننده، زیارت کننده
طایفه: جماعتی از مردم، دسته، گروه
طفولیت: کودکی، بچگی، خردسالی
ظلمت: تاریکی
عنایت: بخاشایش، لطف، توجه، احسان
غفلت: بی خبری، ناگاهی
غوغای: آشوب و فرباد، هممه
فارغ: آسوده، راحت
فروغ: روشنایی، نور
قریب: نزدیک، حدود
کارگشا: حل کننده مشکلات، آسان کننده کارها
گلددسته: مناره
متعبد: شکرگزار، عبادت کننده
مصحف: کتاب، کتاب آسمانی، قرآن کریم
مونس: همدم، پار
نانموده: آشکار نشده، پنهان
ھست گن: ھستی بخش

استوار: پایدار، ثابت، پای بر جا
الحمد لله: خدا را سپاس، سپاس ویژه خدا است.
اندر: در
اندرز: پند، تصیحت
ایام: جمع یوم، روزها
 توفیق: سازگاری
حیات: زنده بودن، زندگی
خوار: ذلیل، حقیر
خفته: خوابیده
دست آویز: وسیله، آنچه که وسیله‌ای برآدعای شخص باشد
درازدستی: ستمگری، ذورگویی
در پوستین خلق افتادن: کنایه از غیبت کردن
دوگانه: نماز
روان: روح، جان
زنجره: نوعی حشره که از خود صدا تولید می‌کند،
سیرسیرک

چشمۀ معرفت

درس

نوبت‌های هنر

برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتریست معرفت کردگار

نکته‌ها دستوری

الف) جمله‌ها از نظر دستوری به چهار دسته تقسیم می‌شوند.

۱) جمله خبری: خبری به ما می‌دهد؛ در پایان این نوع جمله « نقطه » می‌گذاریم.

۲) جمله پرسشی: سخنی را با آهنج و لحن پرسشی مطرح می‌کنیم؛ در پایان این نوع جمله « علامت پرسشی » می‌گذاریم.

۳) جمله امری: انجام کاری را درخواست یا خواستی را بیان می‌کنیم؛ در پایان این نوع جمله « نقطه » می‌گذاریم.

۴) جمله عاطفی (تعجبی): احساسی ما را نسبت به چیزی یا کسی نشان می‌دهد؛ در پایان این نوع جمله « علامت تعجبی » می‌گذاریم.
به جمله‌های زیر توجه کنید:

● جهان خلقت بیهوده آفریده نشده است. ← جمله خبری

● عظمت جهان آفرینش نشانه چیست؟ ← جمله پرسشی

● بیا با هم به تفکر پردازیم. ← جمله امری

● عجب خلقت شگفتی! ← جمله عاطفی

ب) پیش‌تر آموختیم که کلمه‌های « هم‌خانواده » دارای سه شرط‌اند:

۱) حداقل سه حرف مشترک دارند که ریشه یا حروف اصلی آن‌هاست.

۲) ترتیب حروف مشترکشان مانند هم است.

۳) معنای آن‌ها با هم ارتباط دارد.

● مانند: علم، عالم، معلوم، علوم، معلم، علماء و ...

ج) آموختیم که گاه می‌توان چیزی را به چیز دیگر « تشییه » کرده تشبیه یعنی مانند کردن.

اکنون می‌آموزیم که باید بین دو طرف تشبیه یک ویژگی مشترک وجود داشته باشد؛ یعنی هر چیزی را نمی‌توانیم به چیز دیگری مانند کنیم، مگر این که شباهت‌ها و مشترکاتی بین آن‌ها وجود داشته باشد؛ به جمله زیر دقت کنید.

● نسیم، مانند مادری مهریان است. ← « نوازشگری » و « مهریانی » ویژگی مشترک بین نسیم و مادر است.

نکته‌ها نگارشی

۱) در املا نباید از خط تحریری شکسته استفاده کنیم.

۲) بهتر است در هنگام نوشتن املا، با توجه به آهنج، مفهوم و پیام جمله‌ها، نشانه‌های نگارشی را رعایت کنیم.

۳) برای « توصیف » یک پدیده، باید به خصوصیات و ویژگی‌های آن دقت کنیم.

۱- کدام گزینہ هم خانوادہ «معصوم» نیست؟

- (۱) عصمت (۲) معصومانہ (۳) معصیت (۴) معصومیت

۲- در بایان کدام جملہ «نقطہ» قوار نمی گیرد؟

- (۱) آدمی، به دانش، طاعت پروردگار آموزد
 (۲) گنجوران مال، مردماند
 (۳) کدام دانش است که تو را پاسبان نیست
 (۴) از آموختن شرم نکن

۳- در کدام گزینہ «تشبیه» به کار رفته است؟

- (۱) برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است، معرفت کردگار
 (۲) معرفت کردگار، دیدن این عالم است / زندہ بیدار باش، چشم خریدار باش
 (۳) سعدی شیرین سخن، گفت به فصل بهار / برگ درختان سبز، با خط رخshan سبز
 (۴) خوب جهان را ببین / هر چه ببینی کم است

۴- کدام گروه «هم خانوادہ» نیستند؟

- (۱) صبر، صابر، صبور (۲) شعر، شاعر، شعور (۳) نظم، نظام، ناظم (۴) معلوم، معلول، معالی

۵- «برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است، معرفت کردگار» سروده کدام شاعر است؟

- (۱) محمود کیانوش (۲) سعدی (۳) حافظ (۴) نظامی

۱- با توجه به ایيات زیر، به سوالات پاسخ دهید.

این رخانند هم چون خاکیان / دست ها بر کرده اند از خاکیان
 بازبان سبز و با دست دراز / از ضمیر خاک می گویند راز

الف) این ایيات، سروده کدام شاعر بزرگ پارسی است؟

ب) از کدام کتاب انتخاب شده اند؟

ج) در این ایيات، چه آرایه ادبی به کار رفته است؟ توضیح دهید.

(د) بیت اول، چند جمله دارد؟

ه) قافیه‌ها در شعر بباید.

و) تشییبی دیگر برای «درخت» بنویسید.

۲- برای هر یک از واژه‌های زیر دو هم‌خانواده بنویسید.

طاعت	اعجاز	احترام	معصوم
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

۳- نشانه‌های نگارشی متن زیر را بگذارید. (۰ - ۱ - ۰ - ۹ - و ...)

سرود آفرینش

در آغاز **هیچ نبود** **کلمه بود و آن کلمه خدا بود**
 خدا هم‌چنان تنها ماند و **مجھول** **و در ادبیت عظیم** و بی‌پایان ملکوتش بی‌کس **و در آفرینش**
پهناوریش بیگانه می‌جست و نمی‌یافت
آفریده‌هایش او را نمی‌توانستند دید **نمی‌توانستند فهمید** **اما نمی‌شناختندش**
و خدا چشم به راه آشنا بود
پیکرتراش هنرمند و بزرگی که در میان **انبوه مجسمه‌های گونه‌گونه‌اش** **غیریب** مانده است **و**
خداآوند خدا **برای حرف‌هایش باز هم مخاطبی نیافت**
هیچ کس او را نمی‌شناخت **هیچ کس با او انس نمی‌توانست بست**
«انسان» را آفرید **و این نخستین بهار خلقت بود**

(الف) آیا در متن بالا، «تشییبی» وجود دارد؟

ب) واژه‌های مشخص شده در متن را معنا کنید.

۴- «نهج‌البلاغه» چگونه کتابی است؟

۵- این کتاب ارزشمند از آن کیست؟

۶- به فرازهایی از این کتاب گران‌ستگ توجه کنید و به سوالات پاسخ دهید.

(الف) بردباری، پرده‌ای است پوشاننده، و عقل شمشیری است بران؛ پس کمبودهای اخلاقی خود را با بردباری پوشان

و هوای نفس خود را با شمشیر عقل بکش. (حکمت ۴۲۴)

(ب) دو گرسنه هرگز سیر نمی‌شوند: جوینده علم و جوینده مال. (حکمت ۷۵۴)

(ج) مردم را روزگاری دشوار در پیش است که توانگر، اموال خود را سخت نگه دارد؛ در صورتی که به **نغل ورزی** فرمان

داده نشده است... (حکمت ۸۶۴)

۴- در حکمت (الف) دو تشبیه به کار رفته است، آن‌ها را مشخص کنید و ویژگی مشترک بین دو طرف تشبیه را توضیح دهید.

۵- حکمت (ب) را معنا کنید.

۶- واژه‌های مشخص شده در حکمت (ج) را معنا کنید.

میں ترہا نیم

دکتر علی شریعتی (۱۳۱۲-۱۳۵۶ ه.ش) از زبان خودش:
وجودم تنها یک حرف است وزیستان‌ام، تنها گفتن همان یک حرف؛ اما بر سه گونه:

«سخن گفتن، معلمی کردن و نوشتن»

آن چه تنها مردم می‌پسندند: سخن گفتن؛ آن چه هم من و هم مردم؛ معلمی کردن؛ و
آن چه خودم را راضی می‌کند و احساس می‌کنم که با آن، نه کار، که زندگی می‌کنم؛
نوشتن ا من پروردۀ آزادی‌ام؛ استادم علی (ع) است.

مرد بی‌بیم و بی‌ضعف و پر صبر ...

نگارش هن

وقتی به طبیعت، این خلقت شگفت پروردگارم می‌شگرم؛

سیراب: سیر گردیده از آب، پُرآب

شکوه: بزرگی، جلال

ضمیر: باطن انسان، درون دل

کردگار: آفریننده، خدای تعالی

گالش: نوع گفتش (گفشن لاستیکی)

معرفت: شناختن، شناسایی

معصوم: پاک و بی گناه

مویه: شیون و زادی

نثر: کلامی که شعر نباشد.

نفهمه: آواز خوش، آهنگ

وداع: خداحافظی، بدرود

یقین: بی گمان، علم قطعی

آداب: جمع ادب، رسوم، عادات

اعجاز: کاری شگفت و عجیب انجام دادن، معجزه

پاینده: جاوید، پایدار

تفلا: کوشش، تلاش

جلال: بزرگی، عظمت

خرناسه: صدایی ناهنجار که از گلو یا بینی شخصی

بیرون آید

دایه: مادر

دیرینه: کهن، قدیمی

روله: فرزند (به زبان کُردی)

زمزمه: نغمه، خواندن آرام و زیر لب

سرباز زدن: امتناع کردن، ایا کردن

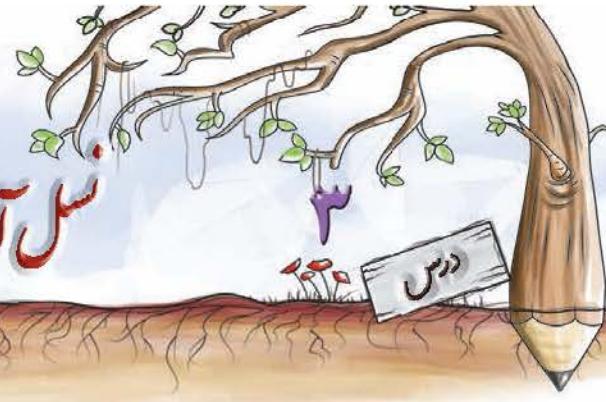
وژنه

سهراب
سپهبدی

مد بریا برویم / تور در گوب سینه زیم و بگیریم طربوت از گوب / ریگی از روی / زمین برداریم /

وزن بودن را احساس کنیم؛ بد گلوبیم به محتلب آن رتبه داریم ...

سل آنده ساز

از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با دانشآموزان:

- ایمان و پاکدامنی تان را حفظ کنید.
- درستان را خوب بخوانید.
- نیرو و نشاطتان را در راه به دست آوردن ارزش‌های والا خرج کنید.
- از فرصت خوب زندگی و دامان گرم و مهریان نظام اسلامی و انقلاب اسلامی، بهترین استفاده را بکنید.

« فعل » مهم‌ترین بخش جمله است که معنا را کامل و پیام را منتقل می‌کند.

جمله می‌تواند از یک کلمه یا گروهی از کلمه‌ها تشکیل شود؛ اگر جمله فقط یک کلمه داشته باشد، آن یک کلمه، حتماً « فعل » است.

- دانشآموزان کوشا و پر استعداد پایه‌ی اوگ متوسطه به همراه دیرانشان آمدند. ← یک جمله آمدند. ← یک جمله

۱) می‌آموزیم که « زبان » با « ادبیات » تفاوت دارد؛ هرگاه بخواهیم مقصود خود را بیان کنیم، از زبان استفاده می‌کنیم؛ اما وقتی بخواهیم همان مقصود و منظور را زیباتر و تأثیرگذارتر بگوییم، از ادبیات بهره می‌گیریم.

ادبیات، استفاده از زبان به همراه آرایه‌ها و زیبایی‌های سخن؛ مثل تشبیه، کلمه‌های مترادف و متضاد و ... است.

به جمله‌های زیر توجه کنید، جمله‌ی « الف » کاربرد زبان و جمله‌ی « ب » کاربرد ادبیات را نشان می‌دهد،

- الف) مادرم مهریان است.

● ب) مهر مادرم، همچون خورشید به سراسر وجودم، گرما و روشنی می‌بخشد.

۲) در نوشتن نباید از گونه‌ی گفتاری زبان (شکل محاوره‌ای) استفاده کنیم؛ مگر در نقل و قول‌ها و سبک‌های ویژه

۱- کدام گروه جزء کلمه‌های « هم آوا » نیستند؟

۴) سفر - صفر

۳) غرق - غرقه

۲) قریب - غریب

۱) حیاط - حیات

۲- بیت زیر، چند فعل دارد؟

زودگردد با مراد خویش جنت
☐ ۴) پنج فعل	گفت پیغمبر: هر آن کو سر نمفت
☐ ۱) دو فعل
☐ ۳) چهار فعل	☐ ۲) سه فعل

۳- کدام گزینه، هم‌خانواده «استحکام» است؟

☐ ۴) هر سه گزینه	۳) حکومت
☐ ۲) محکم | ☐ ۱) مستحکم |
|---|--|------------------------------------|

۴- کدام جمله، «ادبیات» است؟

☐ ۲) خدای متعال به شما کمک خواهد کرد.	☐ ۱) ایمان و پاکدامنی تان را حفظ کنید.
☐ ۴) تحلیل‌های دشمنان اشتباه و بی‌نتیجه بود.	☐ ۳) نوجوانان چشمۀ جوشان نیرو و استعدادند.

۵- «مقترن» یعنی:

☐ ۴) گزینه‌های (۱) و (۳)	۳) توانا
☐ ۲) زورگو | ☐ ۱) قدرتمند |
|---|---|-------------------------------------|

۱- جاهای خالی شعر زیر را کامل کنید و به سؤالات پاسخ دهید.

راز سکونی

برکسی این در گمک زنمار، باز

تا تواني پیش کس

گور خانی راز تو چون دل شود

سر آن سر برزی بستان شود

دانه‌ها چون در زمین بنهان شود

جنت

گفت پیغمبر:

الف) این ابیات ارزشمند، سروده کدام شاعر بزرگ پارسی است؟

ب) نام کتاب این شاعر چیست؟

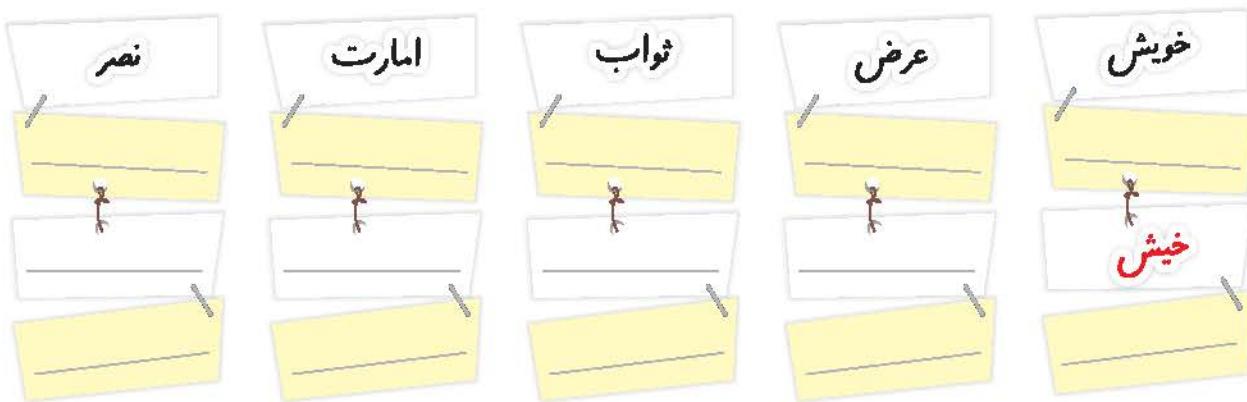
ج) شعر بالا در چه قالبی سروده شده است؟

د) بیت پایانی چه مفهومی را بیان می‌کند؟

۲- واژه‌های زیر را معنا کنید.

۳- واژه‌های زیر جزء کلمه‌های هم‌آوا هستند؛ گونه‌ی دوم آن‌ها را به همراه معنی شان بنویسید.

۴- جمله‌های زیر را به نظری ادبیانه (ادبیاتی) تبدیل کنید.

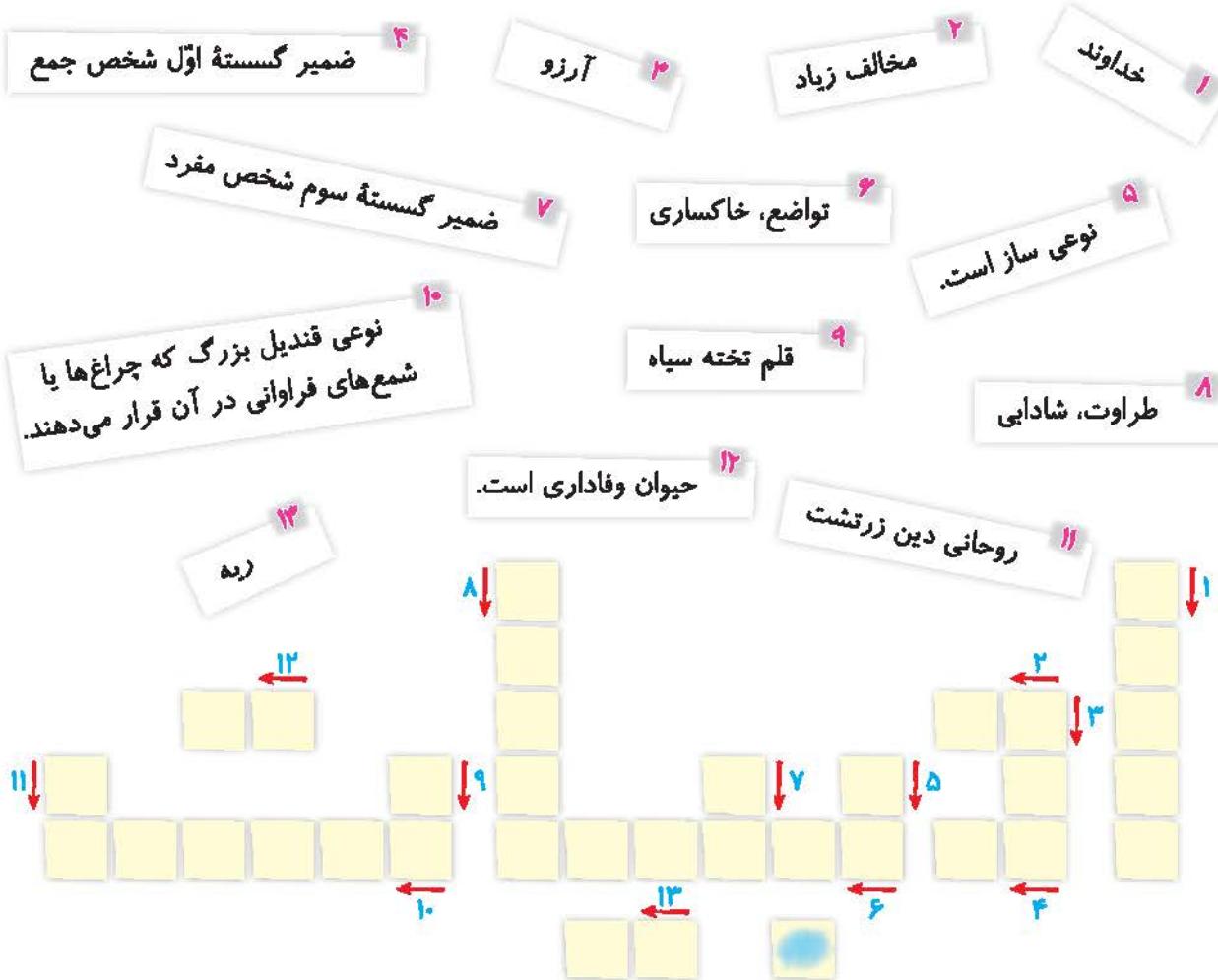
الف) علم و دانش، انسان را به مقام بالا می‌رساند.

ب) در سفر به جنوب کشور، خاطرات خوبی برایم به یادگار ماند.

ج) کودکان پر انرژی هستند.

۵- ضرب المثلی درباره «تحمل سختی‌ها» بنویسید و درباره مفهوم آن دو سطر توضیح دهید.

۶- کامل کنید.

۷- ابیات زیبای زیر، سروده فرمانروای ملک سخن، سعدی شیرازی، درباره نوجوانی و جوانی است؛ آن را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید.

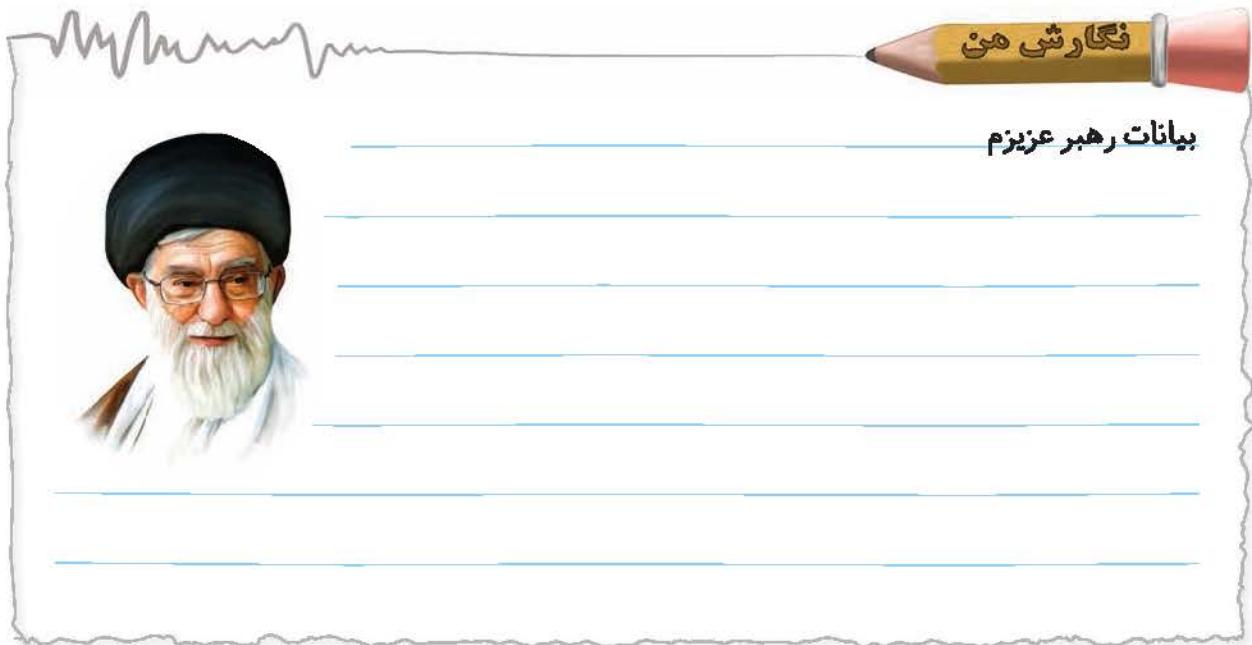
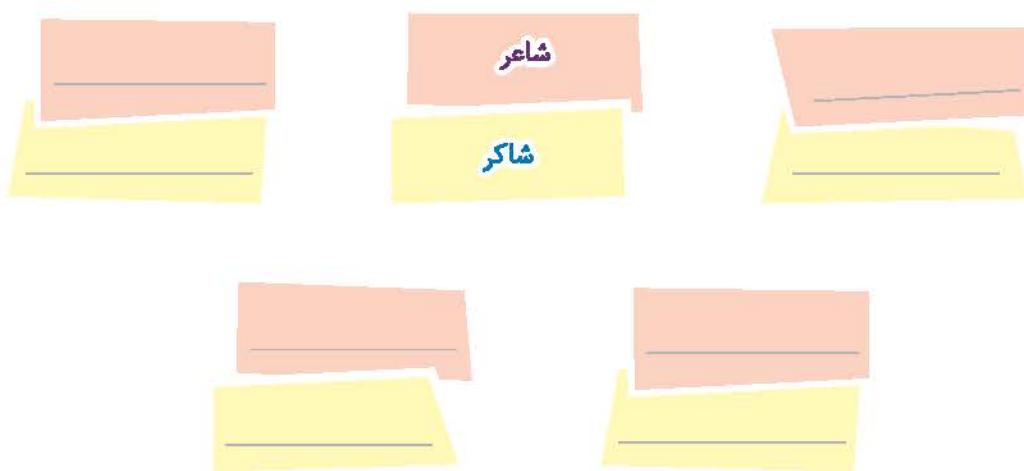
جوانا! به طاعت امروز گبر
ک فردا جوانی نباید زیر
من این روز قادر نشاختم
بدانستم اگون که «رباختم
فراغ دلت هست دنیروی تن»

الف) چه ارتباطی بین مفهوم این ابیات با متن درس «نسل آینده‌ساز» وجود دارد؟

ب) رابطه واژه «جوان» با «پیر» در متن، چیست؟

ج) کنایه «گویی بزن» به چه معناست؟

د) مانند «فراخ و فراغ» چهار گروه واژه مثال بزنید که تنها یک حرف متفاوت داشته باشند.

میں ترین ایام

رهبر عالی قدر انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله سید علی خامنه‌ای در ۲۴ تیرماه ۱۳۶۸ برابر با ۲۸ صفر ۱۳۵۸ قمری در مشهد مقتصد پدیده به جهان گشود. پدرش روحانی تنگدست و پارسا و مادرش خانه‌دار بود. ایشان از دوره دبیرستان، دروس حوزه را شروع کرد ... با شروع نهضت امام خمینی (ره) در سال ۱۳۴۲، به نهضت وی پیوست و با شور و شوق و رشادت و بصیرت به ترویج و دفاع از اندیشه‌های امام پرداخت که شش بار دستگیری، زندان و تبعید، محصول این مبارزات بود ...

در سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۸ دو دوره ریاست جمهوری اسلامی ایران را عهده‌دار بود و در روز چهاردهم خرداد ۱۳۶۸ پس از رحلت رهبر کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی (ره) توسط مجلس خبرگان به مقام والا و عظیم رهبری انتخاب شد.

رهبر عزیز ما، شعر هم می‌سرایند، غزل «یاران خراسانی» ایشان را با هم می‌خوانیم:

جون زلف تو، سرگرم برشان خویشم جون آینه خوکرده به صیرانی خویشم من محروم رازدل طوفانی خویشم هری است پیشان زپیشان خویشم نہ منه جانان نمگران جان خویشم هر چند امین، بسته دینی ام، آما	سر خوش ذسبوی غم بنهان خویشم «بزم دصال تو نگویم ذکم دیش لسب باز نکرم به خردشی و فنا یک چند بشیان شدم از زندی دستی از شوق ٹکر خنده لبشن جان نسبردم دلسته یاران خراسانی خویشم
--	---